

žarek dobrote

10/XXII
oktober
2024

glasilo slovenske karitas

Karitas

vsebina & napovednik

TEMA MESECA

3 ••• Poti do srca

KARITAS 30+

4 ••• Krivico voljno prenašati

VARUJMO ŽIVLJENJE

5 ••• Zdrav življenjski slog in dejavniki tveganja za raka

STISKE SODOBNE DRUŽBE

6 ••• Slovenija je zanje postala simbol upanja

KARITAS MLADIH

8 ••• Forum v Grčiji

8 ••• Počitniški teden v Ajdovščini

9 ••• Družabno-počitniški teden v Soči

NA OBISKU

10 ••• Samo z ljubeznijo do bližnjega lahko vzpostavimo odnose

11 ••• »Bog, ki te je brez tebe ustvaril, te ne more brez tebe odrešiti«

12 ••• Iz spora ne moreš sam

12 ••• Program za odpravljanje materialne prikrajšanosti (POMP) v letu 2024

13 ••• Komune Skupnost Srečanje pomagajo na poti iz zasvojenosti

KOPER

15 ••• Gradimo mostove upanja

16 ••• Začetek novega pastoralnega leta v Škofijski karitas Koper

MARIBOR

17 ••• Nova »čutna oaza« in stanovanjska skupnost

18 ••• 100 let delovanja Caritas Graz

NOVO MESTO

19 ••• Romanje – iskanje samega sebe

LETOVANJA

20 ••• Koper: Letovanje družin iz koprške škofije

21 ••• Ljubljana: Spomin na lepe dni

22 ••• Pomagajmo tudi mi prizadetim v poplavih v Evropi

23 ••• Nagradna križanka

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Tatjana Splichal •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Marjana Plesničar Jezeršek, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Šmodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman •
LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti • ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

Foto: Tatjana Splichal

Karitas ✝

Teden Karitas

25. 11. 2024 – 1. 12. 2024

geslo: **POTI DO SRCA**

27. 11. **Romanje na Ponikvo**

27. 11. **Klic dobrote**

1. 12. **Nedelja Karitas**

SEMINARJI KARITAS 2024

Tema: **Psihosocialno svetovanje kot podpora materialni in drugi pomoči ljudem v stiski**

Termin	Lokacija
4. in 5. 10. 2024	Dom sv. Jožef, Celje
11. in 12. 10. 2024	Zavod Marianum, Veržej
18. in 19. 10. 2024	Stella Maris, Strunjan
18. in 19. 10. 2024	Samostan Stična

»Včasih so konflikti morda neizogibni, vendar jih je mogoče rodovitno reševati le v duhu dialoga in občutljivosti za druge in njihove razloge ter v skupni zavezanosti pravičnosti v prizadevanju za skupno dobro. Ne pozabite tega: konflikta ne moremo rešiti sami. Rešimo ga lahko skupaj z drugimi. Iz konflikta nihče ne more priti sam.«

papež Frančišek
vir: Vatican News

Poti do srca

Teden Karitas 2024

Mojca Kepic

Foto: Tatjana Splichal

Spoštovani dobri ljudje, drage sodelavke in sodelavci Karitas!

Teden Karitas, ki bo v letošnjem letu potekal od ponedeljka, 25. novembra, do nedelje, 1. decembra, je priložnost, da si postavimo vprašanje, ali vse, kar delamo, oblikuje našo osebnost in vpliva na ljudi, s katerimi se po različnih poteh našega vsakdana srečujemo.

Letošnja vodilna misel tedna Karitas je POTI DO SRCA. Prostovoljci na različne načine iščejo poti, da opazijo človeka v stiski, zaznajo stiske v domačem okolju in predvsem najdejo načine, kako človeku dati občutek, da ni pozabljen in da njegova bolečina ni nevidna. Pomoč je lahko v obliki konkretnih dejanj, kot je materialna podpora, ali pa preprosto v obliki prostovoljca, ki posluša in daje upanje. Prostovoljci s svojo predanostjo in sočutjem gradijo mostove do src ljudi, ki potrebujejo podporo in upanje.

POTI DO SRCA so poti ljubezni, solidarnosti in razumevanja, kjer prostovoljci delijo svoj čas, energijo in prijaznost. S svojo prisotnostjo in pomočjo pri zagotavljanju hrane, oblačil, plačilu položnic prinašajo svetlobo v življenje tistih, ki se soočajo s težavami, ter jim vračajo dostojanstvo in zaupanje vase. Vsaka gesta, pa naj bo še tako majhna, kot je topel objem, nasmeh ali prijazna beseda, lahko pomeni neizmerno veliko. Karitas preko vas, dragi prostovoljci in sodelavci, dokazuje, da poti do srca niso nikoli predolge ali pretežke, ko jih vodi želja pomagati in biti tam za sočloveka v stiski. To so poti, ki prinašajo žarke upanja družinam v stiski.

»Ni nam treba delati velikih stvari. Pomembno je, da majhne stvari delamo z veliko ljubeznijo.«

sv. mati Terezija

Knjižica za teden Karitas

Za lažjo pripravo aktivnosti v tednu Karitas pripravljamo posebno knjižico, ki jo boste lahko uporabili za oblikovanje svetih maš v tednu Karitas in za nedeljo Karitas, za molitveno uro ali za pripravo srečanj za različne skupine v župnijah. Poleg tega bo v knjižici tudi gradivo za svetovni dan ubogih, ki ga obeležujemo na 34. navadno nedeljo v cerkvenem letu, ki bo letos 19. novembra.

Maša za sodelavcev in prostovoljce Karitas na Ponikvi: 27. 11. 2024

Vseslovensko romanje sodelavcev in prostovoljcev Karitas bo letos potekalo v Slomškovi Ponikvi. Sodelavci in prostovoljci Karitas smo vabljeni, da skupaj poromamo k sv. Martinu na Ponikvo. Na oltar bomo položili naše veselje in trud ter si dali novo spodbudo, da delo, znanje in odprtost do sočloveka v stiski ponese v svoje župnije. Po sveti maši bo skupno kosilo.

34. dobrodelni koncert KLIC DOBROTE, dvorana Golovec Celje: 27. 11. 2024

Vabljeni na 34. dobrodelni koncert Klic dobrote, ki bo potekal v sredo, 27. novembra 2024, ob 20. uri v dvorani Golovec v Celju. Ne zamudite priložnosti, da s svojo prisotnostjo in podporo pomagate tistim, ki najbolj potrebujejo našo pomoč. Dogodek bo mogoče spremljati tudi v živo na TV SLO 1, Radiu Slovenija in Radiu Ognjišče.

Dobrodelni koncert je priložnost, da se veselimo skupaj, je klic skupnosti in solidarnosti. Povabljeni smo, da v srcu začutimo, kako lahko vsak od nas pristopi k sočloveku in mu poleg materialne pomoči ponudi tudi bližino in podporo v družini, okolici in s strani prostovoljcev Karitas. Pridružite se nam in skupaj ustvarimo trenutke, ki prinašajo upanje ter toplino v življenje tistih, ki so v stiski!

karitas 30+

KRIVICO VOLJNO PRENAŠATI

Imre Jerebic

»Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili« (Mt 5,11).

4 Svet je poln krivic in sodelavci Karitas smo jih deležni kot vsi drugi ljudje – morda v lastni družini, soseski, javnosti, s strani prejemnikov pomoči ... Krivicam ni moč ubežati, čeprav se politika oziroma tisti, ki nam vladajo, na vse mogoče načine trudijo za »pravično družbo« in nam znova in znova obljublajo lepše življenje danes ali pa jutri!

Krivicico voljno prenašati – trpeti, to je stvar našega srca.

Uresničevati Jezusov blagor, ki sem ga citiral že v naslovu, in to najprej glede sebe, saj se nam kot vsakemu odraslemu zgodijo takšne ali drugačne krivice in poleg tega nase jemljemo še krivice naših bližnjih ali uporabnikov naše pomoči, kar je herojsko dejanje, ki ga verni zmoremo le ob Jezusovi pomoči.

Pod tremi vidiki bom spregovoril, kako krivicico voljno prenašati:

a) Krivicico voljno prenašati – vsakdanja šola vsakega odraslega in starejšega.

Govoril bom o nas odraslih in starejših, ki imamo že dokaj oblikovane življenjske vrednote in navade ter kolikor toliko urejeno življenje. Opažam, da pri starejših večkrat privrejo na dan tudi še krivice iz mladosti!

Krivicico voljno oziroma potrpežljivo prenašati je pogosto zelo odprto in precej nerešljivo vprašanje za nas same, našo okolico in tudi za našo mlado državo, ko se pogrevajo krivice, storjene pred 80 leti. Samo z Božjo pomočjo lahko odložimo velik nahrbtnik krivic iz preteklosti in to skupaj izmolimo.

Na nas, sodelavci Karitas, pa je naloga, da se v prvi vrsti učimo in vodimo, da bi svoje in stiske bližnjih uporabnikov pomoči – majhne in večje vsakdanje krivice – voljno prenašali. Kot pravi sveti Pavel: »Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva, ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje ... Vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenese« (1 Kor 13,4.7). Krivice nas doletijo nepričakovano, nihče ni izvzet ali nanje imun. Kot na primer nesreča na cesti, bolezen ali smrt bližnjega, šikaniranje sosedov ... Često nas vržejo iz tira, botrujejo, da se zapremo vase, veherentno branimo ...

Vsak dan namensko zmoli en Oče naš, da bi znal krivice voljno – potrpežljivo prenašati, to je

enostavna vsakdanja šola, ki jo zmore vsak sodelavec Karitas.

b) Odigrati vlogo usmiljenega Samarijana sedaj in tukaj (prim. Lk 10, 25-37)

Smo »ljubeč obraz Cerkve za ljudi v stiski«. To smo zapisali pred leti kot vizijo in poslanstvo Karitas v Sloveniji. Prepričan sem, da je to prvi stavek, ki bi ga bilo treba vsak dan znova konkretizirati tudi v času, ko je v ospredju lastni jaz – ko je v ospredju poskrbeti le zase in ko ni statusno biti prostovoljec Karitas, ki si upa poiskati uboge v svoji sredi. To je še možno, če združimo in povežemo ljubezen do Boga z ljubeznijo do sebe in do bližnjega. Zanimivo, da tega nista znala narediti ne duhovnik in ne učitelj, ki sta obšla ranjenega na cesti. Popotni Samarijan, za katerega sploh ne vemo, če je bil veren, pristaš judovstva, je to zmožil. V srcu je imel vero, da je ranjenec »Božji otrok«, zato je brez pomišljanja, kaj bodo rekli drugi ali mimoidoči priskočil in nudi prvo pomoč. Nadaljnje okrevanje prepusti gostilničarju – tudi finančno poravna uslugo.

Nuditi s srcem prvo pomoč ubogemu človeku v stiski. Vse sorte »razbojnikov« danes, v času egoizma, zna zelo raniti in prizadeti. Poklicani smo, da priskočimo na pomoč in po svojih močeh pomagamo ter blažimo krivicico.

c) Skupaj kot družinsko-vaška ali mestna župnijska – karitativna skupnost lažje prenašamo krivice.

Dokaj nerelevantno je, da nas naš delodajalec Jezus Kristus tako različne pošilja, da skupaj potrpežljivo in ljubeznivo prenašamo krivice, ki se nam dogajajo prilično ali neprilično, pogosto ali manj pogosto. Veliko je med nami negativne dediščine glede raznih sosedskih, družinskih, pa tudi ostankov med- in povojnih krivic.

Skupaj smo na poti, kot je imenoval papež Frančišek sinodalno dogajanje v vesoljni Cerkvi, ki traja že nekaj let. Morda je ta sinodalna pot premalo osvetljena z našo vlogo kot sodelavcev Karitas. In morda smo preskromni svetniki, ki znamo svoje in bližnjih krivice potrpežljivo prenašati.

Ko smo skupaj, premalo računamo na usmiljenega Jezusa, vsaj jaz in moji bližnji ali moja župnijska Karitas. Slika usmiljenega Jezusa, ki je bila razobešena po naših cerkvah v letu Božjega usmiljenja (2015), je še vedno aktualna.

- **Usmiljeni Jezus nam posoja svoje oko, da bi bolje opazili in bili sočutni do bližnjih, ki se jim dogajajo krivice.**
- **Usmiljeni Jezus nas nosi na svojih ramenih, ko je breme krivic pretežko.**
- **Usmiljeni Jezus objame naše roke in noge, da postajamo še bližje sebi in tistim, ki se jim zgodijo krivice.**

Varujmo življenje

ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG IN DEJAVNIKI TVEGANJA ZA RAKA

zbrala: Helena Zevnik Rozman

Rak je skupno ime za skupino bolezni, za katere je značilna nenadzorovana in nenormalna rast telesnih celic. Rakave celice lahko prodirajo v okoliško tkivo ali s krvjo in limfo zaidejo tudi v druge dele telesa, kjer nastanejo zasevki oziroma metastaze rakavega tkiva. Kdo bo zbolel in za katerim rakom, z medsebojnimi učinki določajo dejavniki iz okolja in način življenja, dedna nagnjenost ter naključje. Gre za tako imenovane dejavnike tveganja. Izpostavljenost posameznemu dejavniku tveganja namreč še ne pomeni, da bo vsak izpostavljeni zagotovo zbolel. Pomeni pa večjo verjetnost, da bo zbolel, v primerjavi s tistim, ki temu dejavniku ni izpostavljen.

Preprečevanje nastanka raka

Danes vemo in imamo veliko dokazov, da je polovica vseh rakov posledica načina življenja (kajenje, nezdrava prehrana, preveč alkohola, nezadostna telesna dejavnost) in učinkov dejavnikov iz okolja (bioloških, kemičnih in fizikalnih), kar pomeni, da je z zdravim načinom življenja možno zmanjšati verjetnost za nastanek raka. Zdrav način življenja istočasno varuje pred drugimi kroničnimi boleznimi, kot so bolezni srca in ožilja, sladkorna bolezen tipa 2, osteoporoza, debelost. Tako je prvih šest nasvetov v Evropskem kodeksu zbranih pod geslom: **»Nekaterim rakom se lahko izognete in izboljšate svoje zdravje, če začnete živeti bolj zdravo.«**

Zgodnje odkrivanje

Dejavniki tveganja so za nekatere rakave bolezni manj znani ali pa je nanje težko vplivati, bodisi s spremembo načina življenja ali okolja. Pomembno pa je, da je **raka mogoče tem uspešneje zdraviti, čim prej je odkrit.**

Zato je **pomembno poznati možne začetne znake raznih vrst rakov.** Seveda rakave bolezni nimajo povsem svojih, za raka značilnih znakov. V resnici se

za znaki večinoma ne skriva rak. Ker pa se lahko, se je o njih treba posvetovati z zdravnikom. Izkušnje po svetu, pa tudi naše, namreč kažejo, da ljudje predolgo odlašajo z obiskom pri zdravniku in s tem zamudijo čas, ko bi bolezen še lahko uspešno zdravili.

Druga polovica priporočil Evropskega kodeksa proti raku svetuje ljudem, na katere simptome in znake morajo biti še posebej pozorni. Prav tako so v Sloveniji že uveljavljeni trije presejalni programi za odkrivanje raka. Vabimo ljudi, da se nanje odzovejo in na tak način poskrbijo za svoje zdravje.

EVROPSKI KODEKS PROTI RAKU

12 nasvetov za zmanjšanje ogroženosti z rakom

- 1 Ne kadite. Ne uporabljajte tobačnih izdelkov v kakršni koli obliki.
- 2 V vašem domu naj ne bo tobačnega dima. Podpirajte prepoved kajenja na delovnem mestu.
- 3 Vzdržujte zdravo, normalno telesno težo.
- 4 Vsak dan bodite telesno dejavni. Omejite čas, ki ga preživite sede.
- 5 Prehranjujte se zdravo:
  - jejte veliko polnozrnatih izdelkov, stročnic, zelenjave in sadja.
  - omejite uživanje visokokalorične hrane (hrane z visoko vsebnostjo sladkorja ali maščob) in se izogibajte sladkim pijačam.
  - izogibajte se predelanim mesnim izdelkom in omejite uživanje rdečega mesa in živil z visoko vsebnostjo soli.
- 6 Omejite pitje vseh vrst alkoholnih pijač. Za preprečevanje raka je najbolje, da jih sploh ne pijete.
- 7 Izogibajte se čezmernemu sončenju, še zlasti otroci. Uporabljajte zaščito pred soncem. Ne uporabljajte solarijev.
- 8 Na delovnem mestu se zaščitite pred snovmi, ki povzročajo raka, zato spoštujte navodila o varnosti in zdravju pri delu.
- 9 Ugotovite, kakšno je sevanje zaradi visoke koncentracije radona pri vas doma. Ukrepajte in zmanjšajte visoke koncentracije radona.
- 10 Ženske:
  - Dojenje zmanjšuje vašo ogroženost z rakom. Če lahko, dojite svojega otroka.
  - Nadomestno hormonsko zdravljenje povečuje ogroženost z nekaterimi vrstami raka. Omejite jemanje nadomestnih hormonskih zdravil.
- 11 Poskrbite, da bodo vaši otroci cepljeni proti:
  - hepatitisu B (novorojenčki)
  - humanim papiloma virusom (HPV) (deklince).
- 12 Udeležujte se organiziranih presejalnih programov za odkrivanje:
  - raka debelega črevesa in danke (moški in ženske)
  - raka dojke (ženske)
  - raka materničnega vratu (ženske).

Evropski kodeks proti raku se osredotoča na ukrepe, ki lahko posamezniku pomagajo pri preprečevanju raka. Za uspešno preprečevanje raka je pomembno, da te posamezne ukrepe podpirajo vladne politike in vladni ukrepi.

Več o Evropskem kodeksu proti raku na spletni strani: <http://cancer-code-europe.iarc.fr>

Ta projekt sofinancira Evropska unija, koordinira ga pa Mednarodna agencija za raziskovanje raka, ki je specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije za področje raka

Vir:

- <https://www.onko-i.si/za-javnost-in-bolnike/preventiva>
- <https://nijz.si/nenalezljive-bolezni/rak/>
- <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/sf/>

Slovenija je zanje postala simbol upanja

Oksana Magur

Izkušnje beguncev iz Ukrajine je z nami podelila Oksana Magur, ki je zaposlena na ŠK Celje in se vsakodnevno srečuje z begunci iz Ukrajine.

Begunci iz Ukrajine, ki so prispeli v Slovenijo po hitri in nepričakovani selitvi, so doživljali intenzivne občutke zmede, šoka in negotovosti. Tudi če so potovali v svojih vozilih in prečkali meje, se niso čisto zavedali, kaj se dogaja, saj so bili nenadoma postavljeni v novo okolje, kjer se govori v zanje tujem jeziku in kjer so vladale neznane razmere.

Sredi noči so morali sprejeti odločitev, da zapustijo svoj dom in odidejo z vojnega območja, kar je bil za večino izjemno boleč in težek korak. Tedne po prihodu v novo državo so še vedno ostali v šoku, saj je bilo okolje povsem drugačno od tistega, ki so ga poznali. Pogosto so bili prisotni občutki tesnobe ob novicah iz Ukrajine, ki so jih spominjale na vojno in na težke čase, skozi katere so morali iti. Številni begunci so izražali hvaležnost, saj so se zavedali, kakšno srečo imajo, da so našli varen prostor, kamor so se lahko umaknili. V tem kontekstu se je Slovenija zanje izkazala kot ključna pomočnica. Država je brezpogojno odprla svoja vrata, sprejela pomembne zakonodajne odločitve in ponudila beguncem varnost, priložnosti in podporo. Slovenija je hitro prevzela odgovornost za namestitve in sprejela ljudi v nujni stiski, kar je mnogim Ukrajincem pomagalo prebroditi težke trenutke. Občutek je bil, da se je država zelo zavestno in praktično odzvala na to izjemno situacijo, kar je bilo v tistih trenutkih ključno za mnoge družine, ki so potrebovale zaščito in varnost.

Kaj je tisto, kar jim je v Sloveniji dobro?

Za ukrajinske begunce v Sloveniji veliko pomeni predvsem to, da so končno našli mir in varnost. Po

grozljivih izkušnjah vojne in vsega, kar je z njo povezano, so prišli v državo, kjer ni nevarnosti od bomb in raket in kjer se lahko brez strahu sprehajajo po ulicah. Slovenija je zanje tudi izjemno lepa država. Njena zelena narava, hribi, gozdovi in čista okolica ponujajo ne samo vizualno lepoto, ampak tudi občutek sprostitve in miru, ki je za mnoge še posebej dragocen po dolgem obdobju negotovosti. Poleg tega je v Sloveniji veliko organizacij, ki nudijo podporo beguncem. Te organizacije pomagajo pri integraciji, nudijo materialno, pravno in psihološko pomoč, kar Ukrajincem omogoča lažje prilagajanje novemu okolju. Pomembno je tudi, da materialna pomoč še vedno obstaja. Ta podpora, bodisi v obliki finančne pomoči, nastanitve ali dostopa do osnovnih storitev, je zanje ključnega pomena, saj jim omogoča, da se osredotočijo na gradnje novega življenja, ne da bi bili obremenjeni z vsakodnevni skrbmi. Slovenija tako beguncem ne ponuja le varnega zatočišča, ampak tudi konkretno pomoč in podporo v tem težkem obdobju.

Kako doživljajo slovensko kulturo, način življenja v Sloveniji?

Begunci iz Ukrajine slovensko kulturo in življenje doživljajo kot nekaj novega, a hkrati zelo prijaznega in odprtega. Kljub temu da je bil prihod v Slovenijo povezan z negotovostjo in stresom, mnogi opažajo, da so Slovenci zelo gostoljubni in pripravljeni pomagati. Kultura medsebojnega spoštovanja in umirjenosti, ki jo občutijo v vsakdanjem življenju, jim omogoča, da se počutijo sprejete.

Ko se družijo s Slovenci, ugotavljajo, da ljudje cenijo naravo, tradicijo in imajo močan občutek za skupnost. Skupaj obiskujejo različne javne prireditve, kot so koncerti, festivali, lokalni sejmi in kulturni dogodki, kjer so opazili, da je slovenska kultura preplet sodob-

nega in tradicionalnega. To jim pomaga bolje razumeti slovenski način življenja in se postopoma vklopiti v skupnost. Prav tako so prijetno presenečeni nad tem, kako Slovenci cenijo prosti čas, še posebej dejavnosti v naravi, kot so pohodništvo, kolesarjenje in smučanje, ter kako je življenje v Sloveniji pogosto povezano z naravo. To jih navdihuje, da tudi sami raziskujejo nove načine sprostitve in preživljanja prostega časa. V tem spoštovanju do narave in skupnosti najdejo tolažbo in upanje za prihodnost, hkrati pa spoznavajo bogastvo slovenske kulture, ki jo zdaj doživljajo kot del svojega novega vsakdana.

Kje se jim je težko vključiti in kaj jim je bilo najtežje ob preselitvi?

Ena največjih težav je jezikovna ovira. Slovenski jezik je za mnoge zelo zahteven, še posebej, ker ga pred prihodom niso poznali, kar otežuje vsakdanjo komunikacijo in prilagajanje v javnih organizacijah, v šolah, pri zdravniku ...

Tudi birokracija se pogosto zdi zapletena in težko razumljiva. Obračanje na urade, izpolnjevanje dokumentov in pridobivanje statusa ali pravic je lahko dolgotrajen in stresen proces, še posebej, če nimajo ustrezne podpore ali prevodov.

Poleg tega je težko najti primerne zaposlitvene možnosti, saj mnogi prihajajo z drugačnimi poklicnimi izkušnjami, ki v Sloveniji morda niso priznane ali ustrezno cenjene. Prilagoditev na slovenski trg dela je lahko zahtevna, še posebej zaradi jezikovnih in kulturnih razlik v delovnem okolju.

Velikokrat je omenjena tudi socialna integracija, saj je vzpostavljanje novih prijateljstev in povezav v skupnosti pogosto počasen proces. Čeprav so Slovenci prijazni, se lahko zdi, da je vstopanje v globlje odnose težje, saj je za to potrebna vzajemna komunikacija in čas.

Omenila bi še kulturne razlike v načinu življenja. Vse, od prehrane do družinskih navad in praznovanj, je v Sloveniji drugačno, kar pomeni, da morajo begunci prilagoditi ne le svoj vsakdanjik, ampak tudi čustveno sprejeti te spremembe, kar lahko povzroča občutek osamljenosti ali nostalgije po domačem.

Kako jih sprejema okolica?

Ukrajinski begunci se v Sloveniji večinoma počutijo sprejete in cenijo toplino, s katero jih ljudje obravnavajo. Ko Slovenci slišijo njihove zgodbe in spoznajo, skozi kaj so šli, pogosto pokažejo veliko sočutja in razumevanja, kar beguncem omogoča, da se počutijo manj osamljene in bolj povezane z lokalnim okoljem.

Mnogi begunci opažajo, da so Slovenci pripravljeni pomagati in nuditi podporo, bodisi prek prostovoljnega dela bodisi zgolj s prijaznim pogovorom ali praktičnim nasvetom. V vsakodnevnih interakcijah, bodisi v trgovinah, šolah ali na ulici, občutijo prijaznost in spoštovanje. Čeprav se zaradi jezikovne ovire ali kulturnih razlik včasih lahko počutijo nekoliko oddaljene, opažajo, da so ljudje pripravljeni poslušati in pomagati, kar jim olajša proces integracije. Za mnoge to pomeni, da Slovenije ne dojemajo zgolj kot začasnega zatočišča, ampak kot kraj, kjer lahko začnejo novo življenje in se počutijo del nečesa večjega.

Kaj bi danes, po dveh letih bivanja tukaj, spremenili, da bi bilo zanje lažje ob prihodu v Slovenijo?

Po dveh letih bivanja v Sloveniji bi mnogi od njih danes izpostavili, da bi spremembe v postopkih urejanja dokumentov olajšale njihov prihod in prilagoditev. Čeprav so zdaj že vajeni življenja tukaj, jim birokratski postopki še vedno pogosto predstavljajo izziv. Zdej ko so se pravila za urejanje dokumentov začela spreminjati, opažajo nekaj dodatnih zapletov, ki povzročajo določeno negotovost.

Kljub temu pa menijo, da je vse ostalo v Sloveniji dobro urejeno. Pomoč, ki so jo prejeli od Karitas ali drugih dobrodelnih organizacij, prijaznost ljudi in splošna podpora, jim dajejo občutek, da je bilo v težkih trenutkih poskrbljeno zanje.

Kako ohranjajo svojo kulturo in navade?

Ukrajinci v Sloveniji še naprej ohranjajo svojo kulturo in navade ter praznujejo svoje tradicionalne praznike, kot so Božič, Velika noč, dan neodvisnosti. V okviru ŠK Celje organiziramo zanje tudi skupne praznične dogodke. Povezovanje z drugimi Ukrajinci, ki živijo v Sloveniji, igra pomembno vlogo pri ohranjanju njihovih običajev. Skupna srečanja, pogovori v domačem jeziku in medsebojna podpora jim pomagajo ohranjati kulturno identiteto ter deliti izkušnje, ki jih povezujejo v novem okolju. Prav tako radi nosijo narodne vezenine, saj na tak način čutijo pripadnost ukrajinski kulturi.

8

karitas mladih

FORUM V GRČIJI

Petra Žejn

Od 29. 8. do 2. 9. sva se koordinatorja Mlade karitas Koper skupaj s tremi kolegi iz Mlade karitas Slovenij, udeležila foruma v Atenah, ki ga je organizirala YoungCaritas Evropa. Spoznali smo veliko mladih iz cele Evrope, ki svoj čas posvečajo Karitas in drugim dobrotelničnim organizacijam.

Izobraževali smo se o zanimivih in poučnih temah, povezanih z delom na Karitas, se medsebojno povezovali z delom po skupinah, se učili, kako deluje Karitas po drugih evropskih državah, ter med seboj delili naša znanja, izkušnje in projekte. Obiskali smo tudi Karitas v Atenah – tam so nas toplo sprejeli in nam z veseljem predstavili svoje delo. Spoznali smo Hallas projekt, v okviru katerega poteka delo z migranti. Seveda si nismo pozabili namočiti nog v morju in si ogledati lepoto Aten.

V Slovenijo smo se vrnila polni novih informacij, spominov in prijateljskih vezi ter z nepozabno izkušnjo.

POČITNIŠKI TEDEN V AJDOVŠČINI

Luka Štrukelj

Prostovoljci Mlade karitas Koper smo v avgustu sodelovali pri počitniškem varstvu, ki je od 19. do 23. 8. 2024 potekalo v Ajdovščini. Skupaj smo preživeli zanimiv teden. Čas smo si krajšali z igranjem družabnih iger ter z ustvarjalnimi in športnimi delavnicami. V torek nas je čakalo posebno doživetje, peš smo se namreč odpravili do bližnje kmetije, kjer smo lahko jahali konje. S seboj smo vzeli nekaj jabolk in kruha za nagrado pridnim konjem. Združili smo moči in naredili tudi darilce za gospodarja. V sredo smo se razveselili kopanja na ajdovskem bazenu. Ko smo se v bazenu prijetno ohladili, smo se odpravili do Gasilsko-reševalnega

centra Ajdovščina, kjer so nam gasilci predstavili svoje opremo in delo. Ogledali smo si notranje prostore, operativni center ter pregledali opremo v gasilskem vozilu. Na koncu smo se tudi sami preizkusili in prijeli cevi v roke ter »špricali« z vodo. V četrtek smo skupaj igrali tombolo. Gospa, ki je tombolo organizirala, je za nas pripravila tudi lična darila iz sivke. Petek je bil spet vroč dan, zato smo se odločili pripraviti krajše vodne štafetne igre na igrišču, da smo se malo ohladili. Za lep zaključek smo se posladkali s torto, saj smo praznovali rojstni dan ene od udeleženk. Teden je bil lep zaključek počitnic tako za udeležence kot tudi za prostovoljce. Vsem velika hvala.

DRUŽABNO-POČITNIŠKI TEDEN V SOČI

Luka Štrukelj

Za prostovoljci Mlade karitas Koper je pestro leto. Sodelovali smo v mnogih projektih. Vrhunec leta so bili trije tedni poletnega letovanja na naši najljubši lokaciji – v vasi Soča pri Bovcu. Ker smo tam počitnice začeli, smo se odločili, da jih tam tudi zaključimo, in to v bolj

sproščenem vzdušju, tokrat brez otrok. Privoščili smo si nekaj dni v dobri družbi ob reki Soči. Večino dneva smo si prostovoljci oblikovali po svoje, nismo pa mogli spregledati, da se bliža novo leto in s tem novi izzivi, zato smo si nekaj časa vzeli tudi za načrtovanje ter pregled aktivnosti do konca tega koledarskega leta. Skupaj smo oblikovali tudi samostojni projekt. Zbrali smo ideje in se pogovorili, kaj vse je potrebno za oblikovanje takega projekta. Vsak dan smo nekaj časa namenili načrtovanju in prišli smo do res zanimivih idej. Upamo, da jih bomo v prihodnosti lahko tudi uresničili. Večeri so se razpotegnili ob zanimivih pogovorih, tabornem ognju in ogledu različnih filmov. Hvala prostovoljcem za vašo zavzetost in zanimive ideje. Se že veselimo vseh načrtov, ki jih bomo skupaj snovali. Vabljeni!

MLADI se predstavijo

Živijo, sem Klara in prihajam iz Kranja. Ravno sem zaključila gimnazijo in oktobra začnem s študijem fizioterapije v Ljubljani. Za letovanje Biserov so mi povedali animatorji oratorija, ki

so se ga že večkrat udeležili; letos sva se s sestrično odločili, da se jim pridruživa. Čeprav sem bila na koncu čisto izčrpana, mi bo letovanje ostalo v res lepem spominu in načrtujem, da se mu v prihodnosti še pridružim.

Prostovoljstvo: Poleg Biserov sem že 6 let animatorka na oratoriju Kranj – center.

Hobiji: Zelo rada berem, poslušam in ustvarjam glasbo ter se družim s prijatelji.

Najljubša hrana: Riž s kitajsko omako.

Najljubši kraj v Sloveniji: Ratitovec. Tam dobiš zelo dobre flancate in čaj :)

Najljubša pesem: Uf, se spreminja iz tedna v teden :) ampak Photograph od Eda Sheerana mi je res všeč. Od slovenskih pa Ledena od Siddharte.

Najljubši kotiček, kjer se sprostiš: Nekje v Kranju – na sprehodu ali na kavici s prijatelji.

Najljubša slovenska beseda: Korak.

na obisku

SAMO Z LJUBEZNIJO DO BLIŽNJEGA LAHKO VZPOSTAVIMO ODNOSE

Jasmina Kolbl je od letos voditeljica Župnijske karitas Sveti Jurij ob Ščavnici. Pred nekaj leti je bila zaposlena na Škofijski karitas Murska Sobota (ŠKMS), kjer si je pridobila veliko novih izkušenj, pomembnih za nadaljnje življenje. V času zaposlitve na ŠKMS je pod mentorstvom dr. Jožeta Ramovša opravila usposabljanje in izobraževanje prostovoljcev za vodenje skupin za starejše. Kot pravi sama, je bil to čas njene duhovne rasti. Verjame, da sta ji vera v Boga in služenje drugim dala toliko moči, da je uspela dokončati željeni študij in se hkrati spopasti s sino-vo hudo boleznijo.

Čeprav jo je delo na ŠKMS veselilo in izpopolnjevalo, je sledila svoji notranji želji po delu v šolstvu. Danes opravlja delo učiteljice matematike v eni izmed pomurskih osnovnih šol in svoje poslanstvo, biti učiteljica za življenje, udeležuje tudi preko različnih projektov. V razredu spodbuja iskrenost, poštenost, sodelovanje in medvrstniško pomoč.

Kako vi vidite vzgojo za ljubezen?

Vzgojo za ljubezen vidim kot nekaj nujno potrebne za vzpostavitev zaupanja z neko osebo in v nadaljevanju za vzdrževanje lepega in spoštljivega odnosa z drugimi. Verjamem, da samo z ljubeznijo do bližnjega, do učencev, z veliko mero potrpežljivosti lahko vzpostavimo odnose, v katerih je mogoče imeti zdravo in spoštljivo komunikacijo. Otroci in mladina si želijo slišati, da jih imamo radi. Pri svojem delu učencem brez zadržkov povem,

da jih imam rada, in poudarim: VSE imam rada. Učenci, ki so nagajivi, večkrat nespoštljivi, se temu čudijo – pravim, da so to učenci, ki skrbijo za mojo osebno rast!, in hvaležna sem zanje. Večkrat se je že izkazalo, da ravno ti učenci z veseljem pridejo k meni po kakšen nasvet. Z veliko žalostjo in zaskrbljenostjo ugotavljam, da je vse preveč otrok in mladih takšnih, ki jim tudi svoji najbližji ne zmorejo reči »rad/a te imam«.

Kakšen je vaš pogled na prihodnost Karitas?

Verjamem, da bo naša Karitas tudi v prihodnje delovala zelo dobro, če bomo mladim uspešno predali in pokazali prave vrednote življenja, jih spodbujali k dobroti in solidarnosti. Okrog nas so vedno ljudje, potrebni pomoči. Pomembno je, da znamo na pravi način pristopiti do njih.

Kakšna je vaša vizija Karitas v naslednjih petih letih?

Želim si, da se v naši župniji še naprej izvajajo aktivnosti, ki jih prostovoljci pripravljamo že vrsto let, ter da ponovno zaživi Skupina za starejše.

Le-to sva nekaj časa izvajali s še eno prostovoljko, potem pa nas je ustavila pandemija, nekatere članice so se žal v tem času tudi poslovile od zemeljskega življenja.

Še posebej pa si bom prizadevala ustvariti skupino srednješolcev in študentov, ki bo prostovoljno pomagala pri odpravljanju učnih težav našim osnovnošolcem (bodisi pri matematiki, tujem jeziku ... ali kar tako s pogovorom).

Kaj vam pomeni beseda služenje?

Meni beseda služenje pomeni neprisiljeno, z veseljem in ljubeznijo opravljeno delo za nekoga drugega.

Kakšen je vaš čas za sprostitev?

To je čas, ko kvalitetno preživljam proste trenutke s svojima otrokoma, čas, preživet v naravi, ko običem starejše, ko berem verski tisk ali zanimivo nezahtevno knjigo.

Najlepši spomin na delo pri Karitas: Letovanje socialno ogroženih družin v Portorožu s ŠKMS.

Najljubša pesem: Tone Pavček: Svet.

Najljubši kraj v Sloveniji: Jezersko.

Najljubša slovenska beseda: Ljubezen.

»BOG, KI TE JE BREZ TEBE USTVARIL, TE NE MORE BREZ TEBE ODREŠIT«

papež Frančišek

vir: Vatican News, prevod: p. Ivan Herceg DJ

Prilika o svatbi

Jezus jim je spet spregovoril v prilikah. »Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil svatbo svojemu sinu. Poslal je svoje služabnike, da skličejo povabljenega na svatbo, vendar ti niso hoteli priti. Znova je poslal druge služabnike, rekoč: »Povejte povabljenim: Glejte, pojedino sem pripravil. Moji voli in pitana teleta so zaklani in vse je pripravljeno; pridite na svatbo!« Ti pa se niso zmenili, temveč so odšli: eden na svojo njivo, drugi po svoji kupčiji; ostali pa so zgrabili njegove služabnike, jih osramotili in pobili. Kralj se je tedaj razjezil in poslal svojo vojsko, da so pobili tiste morilce in njihovo mesto požgali. Nato je rekel svojim služabnikom: »Svatba je pripravljena, toda povabljeni je niso bili vredni. Pojdite torej na križišča in povabite na svatbo, kogar koli najdete.« Služabniki so odšli na poti in zbrali vse, ki so jih našli, hudobne in dobre, in svatovska dvorana se je napolnila z gosti. Ko je kralj prišel pogledat goste, je opazil tam človeka, ki ni imel oblečene svatovske obleke. Dejal mu je: »Prijatelj, kako si prišel sem, ko nimaš svatovske obleke?« Ta pa je molčal. Tedaj je kralj rekel strežnikom: »Zvežite mu noge in roke in ga vrzite ven v najzunanjšo temo. Tam bo jok in škripanje z zobmi.« Veliko je namreč poklicanih, a malo izvoljenih.« (Mt 22,1-14)

Danes nam evangelij spregovori o kralju, ki pripravlja svatbeno gostijo za svojega sina. Gre za mogočnega človeka, ki pa je predvsem velikodušen oče, ki vabi, da bi podelil svoje veselje. Še zlasti razodeva dobroto njegovega srca dejstvo, da nikogar ne primora, povabi pa vse, četudi je ta njegov način izpostavljen možnosti zavrnitve. Opazimo, da pripravlja gostijo in zastonj ponudi priložnost za srečanje, za praznovanje. To je tisto, kar Bog pripravlja za nas – gostijo, da bi bili v občestvu z Njim in med seboj. In nas, vse nas je Bog povabil. Toda svatbena gostija zahteva od nas čas in vključenost, zahteva »da«, odzvati se Gospodovemu povabilu, a pri tem nas pušča svobodne.

Poglejte na to vrsto odnosa, ki nam ga Oče ponuja. Kliče nas, da bi bili z Njim, vendar pa nam pusti, da povabilo sprejmemo ali ne. Ne ponuja nam podložnega odnosa, ampak očetovskega in sinovskega, ki pa je vsekakor pogojen z našo svobodno privolitvijo. Bog zelo spoštuje svobodo, zelo jo spoštuje. Glede tega sv. Avguštín uporablja zelo lep izraz, ko pravi: »Bog, ki te je brez tebe ustvaril, te ne more brez tebe odre-

šiti« (Sermo CLXIX, 13). Vendar ne zato, ker ne bi bil zmožen, saj je vsemogočen, ampak ker je ljubezen, popolnoma spoštuje našo svobodo. Bog se predlaga, nikoli pa se ne vsiljuje.

Vrnimo se k priliki. Kralj, pravi besedilo, je poslal svoje služabnike, da skličejo povabljenega na svatbo, vendar niso hoteli priti (v. 3). Poglejte dramo zgodovine: »ne« Bogu. Zakaj torej ljudje zavračajo njegovo povabilo? Gre za neprijetno povabilo? Nikakor, pa vendar, pravi evangelij, »ti pa se niso zmenili in so odšli: eden na svojo njivo, drugi po svoji kupčiji« (v. 5) Niso se zmenili, ker so mislili na svoje stvari. In ta kralj, ki je oče, Bog, kaj stori? Ne zaustavi se, nadaljuje s povabili, še več, razširi povabilo, dokler ne najde nekoga med reveži, ki ga sprejme. Med tistimi, ki vedo, da nimajo mnogo drugega, številni pridejo, vse dokler se dvorana ne napolni (prim. vv. 8-10).

Bratje in sestre, kolikokrat se ne zmenimo za Božje povabilo, ker so naše misli zaposlene z drugimi stvarmi! Pogosto se borimo, da bi imeli prosti čas, a danes nas Jezus vabi, da najdemo čas, ki nas osvobaja. Ta je, ko se posvetimo Bogu, ki nas razveseli in ozdravi srce, ki poveča v nas mir, zaupanje in veselje, ki nas rešuje zla, osamljenosti in izgube smisla. Vredno je, saj je lepo biti z Gospodom in mu napraviti prostor. Kje? Pri maši, v poslušanju Besede, v molitvi in tudi v dejavni ljubezni, kajti kadar pomagamo tistemu, ki je slaboten ali reven, spremljamo tistega, ki je sam, poslušamo tistega, ki prosi za pozornost, tolažimo tistega, ki trpi, takrat smo z Gospodom, ki se nahaja v pomoči potrebnem. Mnogi pa mislijo, da je to »izguba časa«, in se zaprejo v svoj zasebni svet – to je žalostno. To torej poraja žalost. Veliko žalostnih src je zaradi tega, ker so zaprta.

Vprašajmo se:

- Kako odgovorim na Božja povabila?
- Kakšen prostor mu namenjam v svojih dneh?
- Ali je kakovost mojega življenja odvisna od mojih poslov in od mojega prostega časa ali pa od ljubezni do Gospoda in do bratov, še zlasti od najbolj pomoči potrebnih?

Marija, ki je z enim »da« napravila prostor Bogu, naj nam pomaga, da ne bomo gluhi za njegova povabila.

Duhovnost za srečanje sodelavcev župnijske Karitas:

Preberite papežev nagovor, nato v tišini razmislite o vprašanih, ki nam jih zastavlja. V skupini nato podelite razmišljanja in izkušnje o tem, kako odgovarjate na Božja povabila.

IZ SPORA NE MOREŠ SAM

Bojan Ravbar

Jezusova oporoka. Na predvečer smrti jo položi v srce Očeta: »Da bodo vsi eno.« Kratka in jedrnata, v njej je vse, v njej smo vsi. Vrhu tega prihaja iz srca Božjega Sina v tako pomembnem trenutku. Dva tisoč let je od tistega večera, a ko pogledamo svet, bi se zgrozili, saj se zdi, da smo vedno dlje od tistega »vsi eno«.

12

A v meni se je razjasnilo ob nedavnem potovanju papeža Frančiška. Kam vse se poda v svojih letih in s svojim zdravjem! Štiri države s tako perečimi vprašanji: Indonezija, Papua Nova Gvineja, Vzhodni Timor, Singapur. Že na začetku presenečenje, polno novega upanja. Indonezija, četrta na svetu po številu prebivalstva, glavnina muslimanske vere, s svojim geslom »Bhinneka tunggal ika – Mnogi, a eno«. Podobno kot pred petimi leti v Dubaju, ko sta Frančišek in Imam iz Al-Aharja podpisala skupno izjavo, se tokrat tu, v prestolnici Džakarti pred mošejo Istiklal, odvija medversko srečanje s podpisom dokumenta o »človeškem bratstvu za mir in skupno sobivanje«. Takrat, leto dni po Dubaju, je zagledala luč enciklika Vsi bratje, danes pa nas v kratkem čaka zasedanje sinode (sin = skupaj) v Rimu.

Na tej poti je na vrsti tudi Vzhodni Timor. Na povratku je papež novinarjem poudaril, da »se je to ljudstvo znalo pobrati in vstati, zahvaljujoč se tudi svoji ukoreninjenosti v (katoliški) veri, in nadaljevati pot miru in odprtosti novim časom razvoja, izboljšanja življenjskih pogojev, vsestranskega vrednotenja neokrnjenih lepot svoje zemlje in svojih naravnih in človeških virov«. Papeža je ta obisk posebej prevzel tudi zato, ker je nekaj desetletij prej Indonezija tako kruto ravnala s tem koščkom zemlje ob poizkusih prehoda v samostojnost. Več kot sto tisoč so jih pobili v umazani politiki nasilja. Z očetovskim srcem se je papež prepustil objemu tega mladega ljudstva (leta 2022 jih je bilo 1,341 milijona), ki je navdušeno zazrto v prihodnost in polno življenje. Ni čudno, da je odhajal »zaljubljen v Vzhodni Timor in v njihovo preprosto, tako domačo kulturo«, s poudarkom na »kulturi življenja«. Razložil je tudi, zakaj jim je govoril o krokodilih, ki grizejo: v mislih je imel »tiste ideje, ki prihajajo od zunaj, da bi pokvarile to sožitje«. In ni zamolčal, kako mu je zelo pri srcu, da pride do polne sprave z brati iz Indonezije, saj je »edinost vedno veliko več kot spor«.

Kaj si lahko rečem? Da ni bila samo zanimiva radovednost tista, ki mi je povlekla pozornost v to dogajanje. Sledil sem nekemu, ki je velik in ima pomembna sporočila za naš čas, za vse ljudi. **Pokazal nam je, da so »tam daleč, na koncu sveta«, tega »našega« sveta, katoličani, ki lahko veliko povedo vsem, ker sami znajo poslušati in graditi mostove. So ljudstva in kulture, ki so tako zelo daleč od našega vsakdana, od naših ritmov, od naših občutljivosti, a nam s svojim obstojem sporočajo, da se ne imejmo za središče vsega, kajti pravo središče je tam, kjer se nahaja človek.** Tam je namreč Bog. S tem se nam Frančišek vse bolj razodeva kot prerok našega časa, kot živa priča, ki bdi tudi nad vsem, kar naš »stari center sveta« zmora in mora še naprej nuditi. Naj teh 32 tisoč km s 44 urami poleta obrodi mnogo sadu.

PROGRAM ZA ODPRAVLJANJE MATERIALNE PRIKRAJŠANOSTI (POMP) V LETU 2024

Mojca Kopic

V mreži Karitas smo v juliju začeli z razdeljevanjem prve dobave hrane v okviru programa ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021–2027 (POMP). Kot ste že bili obveščeni, smo bili izbrani na razpisu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov v letih 2024–2026 v okviru programa ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021–2027 (POMP). Prostovoljci in sodelavci Karitas so obvestili upravičence o razdeljevanju hrane, obveščanja pa potekajo tudi preko socialnih omrežij in spletnih strani.

Pred nami je že druga dobava, v okviru katere bodo hrano v centralna skladišča škofijska Karitas pripeljali v obdobju od 1. do 30. 9. 2024 (moko, kratke in dolge testenine, riž, mleko, olje, fižol, pelate in marmelado). Nato pa bodo v jesenskih in zimskih dneh upravičenci deležni pomoči preko razdelilnih mest na župnijskih Karitas. Za neposredno pomoč najbolj ogroženim bo v letu 2024 zagotovljenih skupno cca 1.600 ton prehranskih artiklov.

Cilj razdeljevanja pomoči v hrani in izvajanja spremljevalnih ukrepov je zagotoviti pomoč materialno in socialno najbolj ogroženim osebam ter odpraviti njihovo materialno prikrajšanost in socialno izključenost.

V skladu s sklepom MDDSZ o določitvi oseb, upravičenih do materialne pomoči iz evropskih sredstev za odpravo prikrajšanosti in socialne izključenosti za leto 2024, so do pomoči iz POMP v letu 2024 upravičene osebe z najvišjo stopnjo tveganja revščine v državi, med katere sodijo:

- brezposelne osebe v materialni stiski
- zaposlene osebe v materialni stiski
- osebe, prizadete v naravnih nesrečah
- skupnost enega od staršev z otrokom (ali več otroki)
- upokojenci z nizkimi pokojninami

- posamezniki, ki živijo sami v gospodinjstvu (še posebej enočlanska gospodinjstva starih 65 let in več)
- brezdomci
- marginalne skupine oseb (Romí, begunci, priseljenci ...)
- posamezniki, ki so se zaradi nesreče ali bolezni znašli v težki situaciji
- posamezniki in družine, pri katerih upravičenec za razdeljevanje pomoči v hrani prepozna stisko

Pri razdeljevanju hrane iz POMP bodo sodelavci in prostovoljci Karitas zagotovili informiranost upravičenih oseb o razpoložljivi hrani in izvedbi spremljevalnih ukrepov, pri razdeljevanju hrane pa v skladu z Navodili MDDSZ tudi preverjali upravičenost prosilcev do prejema hrane z dokazili o upravičenosti do pomoči. V pomoč so vam sodelavci na škofijskih Karitas.

V skladu z možnostmi in razpoložljivo obliko pomoči bomo v mreži Karitas poskušali pomagati čim večjemu številu pomoči potrebnih. Prejeti prehranski artikli bodo po vsaki dobavi v centralna skladišča distribuirani na več kot 300 razdelilnih mest Karitas. Vsem prostovoljcem Karitas smo izredno hvaležni, da bodo še naprej skrbno pripravljali pakete pomoči za posameznike in družine, ki potrebujejo tovrstno pomoč, in ob izvajanju t. i. spremljevalnih ukrepov:

- nudenje osnovnih informacij o pravicah iz javnih sredstev,
- informiranje in spodbujanje k vključitvi v druge programe, ki so namenjeni spodbujanju socialnega vključevanja in socialne aktivacije,
- organizacija socializacije upravičencev – povezovalne aktivnosti, delavnice, psihosocialno svetovanje, povezovanje in napotitev prejemnikov pomoči v obravnavo pristojnim službam,
- razbremenilni pogovori in psihosocialna pomoč ob večjih naravnih nesrečah,
- prejemnike pomoči spodbujali k večji socialni aktivaciji in dolgoročnemu reševanju svojih stisk.

Prejemniki pomoči pa bodo deležni tudi zloženke, ki vključuje različne programe s področja socialnega, družinskega in invalidskega varstva.

KOMUNE SKUPNOST SREČANJE POMAGAJO NA POTI IZ ZASVOJENOSTI

Helena Zevnik Rozman

V Zavodu Pelikan – Karitas smo bili v zadnjem času izpostavljeni številnim neutemeljenim obtožbam, ki jih je v javnost posredoval Radio Študent v povezavi z določenimi posamezniki. Obtožbe in navedbe močno izkrivljajo resnično sliko našega dela in škodijo našemu dolgoletnemu prizadevanju za pomoč zasvojenim ter njihovim družinam. Ob tem so bili še posebej prizadeti zaposleni in nekdanji uporabniki ter njihovi starši, ki so že zaključili program v celoti, saj časa, ki so ga preživeli v komuni in v urejanju življenja brez droge, niso doživeli tako, kot je bilo prikazano v obtožbah. Zato so želeli javnosti povedati svojo izkušnjo. Prav v želji, da bi širša javnost dobila pravi vpogled v naše delovanje, smo naše poglede predstavili tudi na tiskovni konferenci.

V neutemeljenih in zlonamernih obtožbah je bila večkrat izpostavljena nestrokovnost izvajanja programa, kršenje človekovih pravic ter omejevanje dostopa do hrane, zdravljenja in stikov z bližnjimi. Neresnične obtožbe praviloma temeljijo na enostranskih trditvah in prikazanih »dejestvih«, izvzetih iz konteksta.

Verjamemo, da je koga od vas novica presenetila, zato tudi sedaj želimo na kratko predstaviti delovanje komun Skupnosti Srečanje.

Javno priznana in preverjena kakovost naših programov

Program Skupnost Srečanje deluje že od leta 1998 in je vključen v mrežo javnih visokopraznih programov, ki jih sofinancira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Program je bil večkrat strokovno verificiran in priznan s strani Socialne zbornice Slovenije, kar potrjuje visoko kakovost našega dela in prizadevanj.

Zavod Pelikan – Karitas ves čas transparentno sodeluje z državnim nadzorstvom in se redno odziva na vse zahteve ter poroča o svojem delu.

Prostovoljna vključitev in spoštovanje človekovih pravic

Vsi uporabniki naših storitev se v program vključijo prostovoljno in imajo kadarkoli možnost, da program zapustijo. Program temelji na prostovoljni odločitvi posameznika, ki s pomočjo strokovnih delavcev stopi na pot osvoboditve iz primeža zasvojenosti. Iz izku-

šenj vemo, da v primeru, ko posameznik ni trdno odločen spremeniti svojega življenja, ne bo uspeha pri urejanju življenja brez prepovedane droge.

Program Skupnost Srečanje je zasnovan tako, da posameznikom pomaga soočati se z izzivi zasvojenosti v varnem okolju, ki simulira družinsko skupnost na majhni kmetiji, skupaj s strokovno ekipo in drugimi uporabniki. V tem okolju se urijo z delovnimi aktivnostmi, ki so nujne za osebno kot tudi za skupno življenje: skrb za čistočo in urejenost prostorov, pripravo obrokov in pomivanje po obrokih, skrb za osebno higieno, lastna oblačila kot tudi delovne aktivnosti, ki so povezane s skrbjo za živali, obdelavo vrta in njive za pridelavo zelenjave za lastne potrebe in krme za živali ter seveda priprave kurjave za zimo. Poleg tega imajo na voljo manjšo mizarско delavnico, v kateri pridobivajo tehnične veščine, ki so v življenju zelo potrebne, da lahko skrbimo za svoje bivalne prostore. Dinamika življenja v komuni je urejena tako, da se čas razdeli na 8 ur spanja, 8 ur za opravljanje delovnih aktivnosti in 8 ur za delo na sebi in sprostitvev. Tako imajo uporabniki tudi možnost za športne aktivnosti, druženje, branje, skupne ogledе filmov, spremljanje poročil ter seveda individualne in skupinske aktivnosti skupaj s strokovnimi delavci, ki jim pomagajo ovrednotiti življenje brez droge, težave, ki jih doživljajo, ter jih podpreti na tej poti. Vse aktivnosti pa se med seboj prepletajo preko celotnega dneva, spreminjajo se glede na letne čase, nedelje in praznike.

Poudarek pri vsem je prevzemanje odgovornosti za posamezno aktivnost, za druge in svoje življenje. Odnos do življenja v komuni in do delovnih obveznosti se seveda spreminja, vsak začetek je težak in je potrebno več spremljanja, več podpore, ki jim jo dajo tako zaposleni kot uporabniki, ki so že šli skozi to prvo fazo. Nekdanji uporabnik Timon je na tiskovni konferenci povedal, da je kot prvi odgovorni zelo dobro vedel, skozi kakšne težave gredo kolegi v prvih mesecih življenja v komuni, saj je to sam doživljal, in jim je lahko pri tem zelo dobro pomagal. Ob tem je izpostavil, da mu je bilo najlepše delo, ko je skrbel za živali in je ob tem ponovno začel doživljati svoja čustva.

Zagotovljen dostop do hrane, zdravljenja in stikov z bližnjimi

Uporabniki programa imajo ves čas na voljo ustrezno in raznoliko prehrano vključno z zelenjavo, ki jo sami pridelajo in pripravijo za obroke. Trudijo se, da ne zavržejo hrane, saj se ob pridelavi in pripravi hrane učijo tudi odnosa do tega. Dejstvo pa je, da so omejeni prigrizki in sladke pijače, kar pa je v skladu s smernicami zdrave prehrane. Timon je ob tem povedal, da

osebno nima rad rib, vendar je to vzel kot izziv, šel preko sebe ter se potrudil, da jih je pojedel.

V programu je omogočen dostop do zdravstvene oskrbe v skladu s potrebami. Zelo resno jemljemo njihovo zdravje in dobro počutje ter ves čas spodbujamo varno in zdravo življenje, tako med programom kot po njegovem zaključku. Zelo pomembno pa je, da že pred vstopom v komuno uredijo najnujnejše zdravstvene težave.

Vsem uporabnikom omogočamo tudi stike z njihovimi bližnjimi, če tako želijo. Svojci in drugi pomembni posamezniki so vključeni v proces rehabilitacije, saj verjamemo, da je sodelovanje najbližjih ključnega pomena za uspešno vrnitev uporabnika v družbo. Svojci tako sodelujejo v skupini za starše, na voljo imajo dodatne delavnice in srečanja tudi preko vikenda.

Nekdanji uporabnik Timon je izjavil: »Kadarkoli smo potrebovali pomoč zdravnika, smo jo dobili. Tudi če je bilo treba iti na urgenco. Tudi za stike so eno-

Ilustracija je simbolična, generirana s pomočjo umetne inteligence.

stavna pravila, prvo odgovorni ima komunski telefon in vsi stiki gredo preko tega telefona, tudi tedenski pogovori s svojci. Poleg tega so bili na 14 dni omogočeni stiki s starši ob nedeljah, ko smo skupaj preživeli čas med enajsto dopoldan in peto uro popoldan. Kdor je bil veren, je lahko šel skupaj s starši k sveti maši. Popoldan pa smo imeli vodeno pogovorno skupino s starši.«

Mama nekdanjega uporabnika, gospa Barbara, je potrdila Timonove besede in dejala: »Starši smo zelo vključeni in povezani z uporabniki komune. Enkrat tedensko smo imeli 10-minutne pogovore in srečanja, ki so že bila omenjena. Imajo pa starši tudi možnost preživeti nekaj dni v komuni in jaz kot mama sem tam preživela tri dni: živela sem z njimi, delala z njim, imela

skupine z njimi, jedla z njimi, tako da za vse te obtožbe, ki so bile navedene, lahko kot starš rečem, da ne držijo. Izredno hvaležna sem Zavodu Pelikan in Skupnosti Srečanje za to, da mi je vrnila sina.«

Pozitivni rezultati našega dela in podpora javnosti

Program Skupnosti Srečanje temelji na načelu dolgoročne obravnave zasvojenosti, pri čemer se uporabniki ob strokovni pomoči učijo ključnih življenjskih veščin, potrebnih za uspešno reintegracijo v družbo. V desetletjih delovanja smo pomagali številnim posameznikom, ki so po zaključku programa zaživel brez spon zasvojenosti. Uspehi naših nekdanjih uporabnikov pričajo o učinkovitosti našega pristopa. Ponosni smo na pozitivne zgodbe tistih, ki so se z našo pomočjo rešili primeža zasvojenosti in ponovno zaživel

polno življenje. Pri tem ne gledamo samo na številke in odstotke, ampak je pomembno vsako rešeno življenje.

Hkrati smo hvaležni za podporo širše javnosti in številnih podpornikov, ki prepoznajo našo dolgotrajno zavezanost k pomoči ranljivim skupinam. Hvala tudi za molitveno podporo, da bomo zmogli skozi težave. Kljub trenutnemu pritisku ostajamo predani svojemu poslanstvu – nuditi pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Zaupamo, da bodo naši programi še naprej prejeli podporo tako s strani strokovne javnosti kot tudi s strani tistih, ki cenijo naše delo. Še naprej bomo odprti za vse nadzore in ocene ter si bomo prizadevali, da javnost dobi resnično in pravično sliko o našem delovanju.

koper

GRADIMO MOSTOVE UPANJA

Marjana Plesničar Jezeršek

Foto: Lucijan Bratuš

Med 19. in 23. avgustom je na Sinjem vrhu nad Ajdovščino potekala že 30., jubilejna kolonija Umetniki za Karitas. Med 10 udeležencev je strokovni svet izbral pisan nabor umetnikov iz Slovenije, Hrvaške in Ukrajine. Izbrani so bili tako umetniki, ki so bili del projekta že vse od začetkov pred 30 leti, kot umetniki, ki so se kolonije udeležili prvič. Vsak v svojem slogu so ustvarjali pod geslom »Mostovi upanja«, ki pa ni bilo zavezujoče. Nastala so raznovrstna, za dušo in oči čudovita likovna dela, ki so jih ustvarili: **Klavdij Tutta, Veljko Toman, Jana Humar, Darko Slavec, Miljenka Šepić (Hrvaška), Mirjana Matić (Hrvaška), Lojze Čemažar, Laura Kumprej, Ihor Nesmianov (Ukrajina) in Marta Jakopič Kunaver.**

Poleg udeležencev kolonije je svoj košček talenta darovalo še 30 drugih umetnikov, tako da je skupaj nastalo kar 60 likovnih del.

Kolonijo so kot strokovni sodelavci spremljali **Anamarija Stibilj Šajn, Lucijan Bratuš, Igor Zimic, Jože Bartolj, Silva Karim in Azad Karim**, ki skrbijo, da kolonija iz leta v leto raste in pridobiva na kvaliteti.

Geslo **MOSTOVI UPANJA** smo izbrali skupaj z nedavno preminulo **Jožico Ličen**, osebo, ki je v veliki meri zaslužna, da lahko danes govorimo o 30 letih neprekinjenega delovanja projekta, in ki smo ji letošnjo kolonijo tudi posvetili.

Z letošnjo jubilejno kolonijo torej gradimo mostove. Po eni strani med preteklostjo in prihodnostjo, zato so med udeleženci tako umetniki, ki so del tega projekta že vse od začetka, kot umetniki, ki so bili letos prvič na Sinjem vrhu. Pregledali smo, kako je projekt tekel do zdaj, in postavili smernice za delovanje v prihodnjih letih.

Po drugi strani želimo mostove graditi do ljudi v stiski. Letos bodo sredstva, ki se bodo zbrala s tem projektom, namenjena pomoči ostarelim in bolnim.

To so ljudje, ki se veliko obračajo po pomoč na Karitas, saj so prav ostareli, zlasti če ostanejo sami

ali se pridruži še bolezen, ranljiva skupina, ki bi ji morali nameniti več pozornosti. S tem, da smo za namen kolonije izbrali pomoč starejšim in bolnim, smo želeli širši javnosti sporočiti, da so tudi oni pomemben del naše družbe, da je treba najti pot – če ne gre drugače, zgraditi most – do vsake osebe, pa naj bo doma ali v instituciji, da se nihče ne sme počutiti osamljen, zapostavljen ali, Bog ne daj, pozabljen. Izkušnje in modrost, ki jo premorejo stari, bolni, umirajoči, so namreč neprecenljiv dar, ki bi ga morali spoštovati in posebej ovrednotiti.

Kot vsako leto je kolonija vključevala tudi spremljevalni program. V torek je **g. Tomaž Kodrič** daroval sveto mašo za vse pokojne, ki so sodelovali v projektu Umetniki za Karitas, med njimi za Jožico Ličen in Hieronima Vidmarja. Sveta maša pod milim nebom je bila priložnost, da smo začutili Stvarnikovo bližino, g. Kodrič pa nas je nagovoril z besedami: *»Sam čutim, da je ena velikih stisk sodobnega človeka tudi neke vrste duhovna praznina. In umetniki lahko prav s svojimi deli, svojim ustvarjanjem tej praznini dajete svoj delež bogastva.«*

Četrtek je bil namenjen razstavi nastalih umetnin ter kulturnemu programu, ki so ga sooblikovali **otroci z Gore**, ki so pod vodstvom Ivica Vidmar pripravili zabavno igrico, ter **vokalna skupina DIVOX**, ki je celoten večer polepšala s svojimi ubranimi glasovi.

Generalni vikar koprške škofije **Slavko Rebec** nam je v nagovoru odstrl nekaj pogledov na letošnje geslo, župan Občine Ajdovščina **Tadej Beočanin** pa nam je ob jubileju izročil priznanje Občine Ajdovščina, na katerega smo iskreno ponosni. Pozdravila sta nas tudi župan Občine Vipava **Anton Lavrenčič** in podžupan Mestne občine Nova Gorica **Anton Harej**.

Glavni del večera je bila predstavitev ustvarjalcev in njihovih likovnih del, za kar je strokovno in z neverjetnim občutkom za besedo poskrbela likovna kritičarka **Anamarija Stibilj Šajn**.

Hvaležni smo vsem umetnikom, sodelujočim, gostiteljem, obiskovalcem, darovalcem – skratka vsem, ki na tak ali drugačen način soustvarjajo projekt Umetniki za Karitas.

Razstava bo na Sinjem vrhu na ogled do konca septembra, 8. novembra pa ste vabljeni v Dvorec Lanthieri na svečano akademijo Škofijske karitas Koper, na kateri bodo na ogled tudi dela letošnje kolonije.

Trenutno si lahko dela lanske kolonije ogledate še v Frančiškovi dvorani na Sveti gori, dela preteklih kolonij pa so na ogled na različnih lokacijah:

- v centru Mir in dobro na Sveti gori,
- v pastoralnem domu Stella Maris v Strunjanu,
- v računovodski hiši Contall v Novi Gorici,
- v župnišču Hrpelje-Kozina in
- v prostorih Škofijske karitas Koper v Ajdovščini.

Razstavljenе slike prostore bogatijo in jim dajejo poseben pečat, saj obiskovalce nagovarjajo s sporočilom lepote in dobrote.

Tudi vi vabljeni, da se pridružite našemu projektu, posvojite katero od likovnih del in nam pomagajte zgraditi kakšen most. Za več informacij pokličite na 031 393 666 ali pišite na marjana.karitas@gmail.com.

ZAČETEK NOVEGA PASTORALNEGA LETA V ŠKOFIJSKI KARITAS KOPER

Marjana Plesničar Jezeršek

Kot je že v navadi, smo se na god sv. matere Terezije sodelavci Škofijske karitas Koper zbrali v cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi in s sku-

Stoletnica Milena

V četrtek, 22. 8. 2024, smo sodelavke Župnijske karitas Vogrsko obiskale Mileno Koron, ki je obkrožena s sorodniki in sosedi praznovala 100. rojstni dan.

Že na predvečer smo zanjo darovali sveto mašo v župnijski cerkvi svetega Justa. Čila in dobro razpoložena slavljena se je razveselila šopka in voščil. Z obiskom so jo med drugim presenetile tudi članice Vokalne skupine Vogrinke. Kot nekdanja cerkvena pevka je z njimi ubrano zapela, še najbolj zavzeto pesem Lepa si, lepa si, roža Marija.

Stoletnici želimo obilo Božjega blagoslova, zdravja in dobre volje.

pno daritvijo začeli novo pastoralno leto. Sveto mašo je ob somaševanju duhovnikov daroval škof Jurij Bizjak. V nagovoru je g. škof poudaril, kako pomembno vlogo za Cerkev imamo karitativni delavci, ki s svojimi dobrimi deli v svet prinašamo luč. Uspeh duhovnega življenja, o katerem se večkrat pritožujemo, se po njegovih besedah pokaže v vsakdanjem življenju – kot dobra dela, ki jih naredimo za sočloveka. Hvala vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi tega dogodka. Hvala g. škofu, duhovnikom, ravnatelju Škofijske karitas, bralcem, krasilkam, organistki in pevkam za čudovito bogoslužje. Hvala vsem pridnim prostovoljkam, ki so pripravile veliko dobrot, da je bilo druženje po maši še prijetnejše, pa tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali, da smo skupaj preživeli nekaj lepih uric. In hvala Bogu, da nam je ta dogodek omogočil ter nam namenil tudi sonce za druženje.

maribor

NOVA »ČUTNA OAZA« IN STANOVANJSKA SKUPNOST

Darko Bračun

Dom Danijela Halasa v Veliki Polani, ki deluje v okviru Zavoda Karitas za oskrbo in nego, je bogatejši za novo bivalno enoto in »čutno oazo« v mansardnih prostorih.

Ti prostori, ki jih je v četrtek, 19. septembra 2024, ob 25. obletnici razglasitve A. M. Slomška za blaženega, blagoslovil mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl DJ, ne bodo zgolj kraj bivanja, temveč so prostor, kjer želimo, da se starejši počutijo kot doma, je v uvodu pozdravnih besed izpostavil direktor Zavoda Karion g. Andrej Štesl in nadaljeval, da dogodek odprtja in blagoslovitve ni zgolj praznovanje pridobitve novega prostora, temveč izraz skupne zavezanosti skrbi za starejše. Nova bivalna enota in čutna oaza tako odražata željo po zagotavljanju kakovostnega in dostojnega življenja v jeseni življenja, v skladu s sodobnimi standardi in krščanskimi vrednotami sočutja, ljubezni in solidarnosti.

Celoten proces preureditve mansarde je bil zasnovan z mislijo na udobje, varnost in dostopnost. Prostor so svetli, funkcionalni in prilagojeni potrebam starejših, da jim omogočijo čim bolj samostojno in neodvisno življenje, hkrati pa zagotavljajo hitro pomoč, kadar je ta potrebna. Preurejena mansarda sledi tudi sodobnim načelom arhitekture, ki združujejo estetiko in funkcionalnost – vsak detajl, od pohištva do osvetlitve, je izbran tako, da zagotavlja prijetno bivalno izkušnjo. V tej enoti ne želimo ponuditi le fizičnega prostora, ampak tudi prostor za medosebne stike, pogovore in povezovanje, kar je za starejše ključno.

Pri skrbi za starejše ne smemo zanemariti duhovne in čustvene dimenzije njihovega življenja. Krščanstvo nas uči, da je človekovo življenje celovito – telo, um in duša so neločljivo povezani. Tako si v našem Domu Danijela Halasa v Veliki Polani želimo, da bi lah-

ko našim stanovalcem omogočili pogostejšo duhovno oskrbo. Pomembno je, da v starosti ne izgubimo občutka za smisel in namen svojega življenja, zato želimo zgraditi okolje, kjer bo duhovna dimenzija prav tako pomembna kot telesna oskrba.

Zelo poseben del nove bivalne enote je tudi čutna oaza, prostor, ki je zasnovan z mislijo na celostno doživljanje sveta v paliativni oskrbi. Čutna oaza je namenjena sprostitvi, umiritvi in povrnitvi notranjega miru. Gre za prostor, kjer lahko stanovalci skozi različne čutne dražljaje, kot so svetloba, zvoki, vonjave in taktilni občutki, ponovno vzpostavijo stik s svojim telesom in okolico. V oazi bo vsak posameznik lahko doživel pomirjujoče in hkrati poživljaljoče učinke senzorične stimulacije, kar bo prispevalo k boljšemu počutju, zmanjšanju stresa in tesnobe ter krepitvi duševnega zdravja. Ta prostor je zasnovan z mislijo na krhke posameznike, ki morda potrebujejo več časa in miru za stik s svojim notranjim svetom.

Metoda dela v čutni oazi je prilagojena potrebam vsakega posameznika, saj se zavedamo, da vsak človek doživlja svet na svoj način. Strokovno osebje, ki skrbi za ta prostor, je posebej usposobljeno za prepoznavanje in odzivanje na individualne potrebe in želje stanovalcev. Čutna oaza ponuja različne vrste terapevtskih aktivnosti, kot so glasbena terapija, aromaterapija in svetlobna terapija. Te metode pomagajo ne samo pri fizični sprostitvi, temveč tudi pri čustveni in duhovni umiritvi, kar ima posebno vrednost v paliativni oskrbi. Cilj je, da čutna oaza postane kraj, kjer se bodo starejši počutili slišane, sprejete in podprte pri iskanju notranjega miru.

Gospod Štesl je ob zaključku predstavitve novih prostorov v Domu Danijela Halasa izpostavil: »Danes smo priča odprtju ne le prostorov, temveč tudi nove-

ga poglavja v naši skrbi za starejše. Novi bivalna enota in čutna oaza bosta kraj, kjer bo vsak posameznik deležen toplote, pozornosti in celovite oskrbe – fizične, čustvene in duhovne. Današnji dogodek ne bi bil

mogoč brez sodelovanja številnih ljudi, zato se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste na kakršen koli način prispevali k uresničitvi tega projekta: projektantom, izvajalcem, koordinatorju, poslovnim partnerjem in dobrotnikom in nenazadnje vsem sodelavcem in predvsem našim dragim stanovalcem, ki so morali občasno potrpeti v hrupu in prahu. Resnično, vsem hvala in Bog plati.

Vaša predanost in delo odražata resnično ljubezen do bližnjega, ki jo bomo še naprej živeli in gojili v tem novem prostoru. Naj naš dom postane kraj miru, radosti in umirjenega bivanja v jeseni življenja za vse, ki bodo tu prebivali in delali. Naj nas vse še naprej spremlja in podpira Božja ljubezen, da bomo še naprej skupaj skrbeli za starejše z ljubeznijo in spoštovanjem. Hvala.«

Pri sv. maši in blagoslovu so ob nadškofu Alojziju ter duhovnikih in diakonu sodelovali tudi vidni predstavniki lokalnih skupnosti, centrov za socialno delo, sorodnih socialnih ustanov ter področnih ministrstev. Tako sta poleg predsednika Nadškofijske karitas Maribor g. Branka Mačka prisotne nagovorila tudi državni sekretar na Ministrstvu za zdravje dr. Luka Omladič in sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije Denis Sahernik.

Po slovesnem blagoslovu je sledil ogled novih prostorov in res prijetno druženje, ki je značilno za to pokrajino ob Muri.

100 LET DELOVANJA CARITAS GRAZ

Darko Bračun

Sodelavci NŠKM smo se udeležili velikega praznovanja 100. obletnice delovanja sosednje Caritas Graz, ki je potekalo v četrtek, 12. 9. 2024, pod geslom »Dobro življenje za vse«.

Zbrane je nagovorila direktorica Caritas Štajerske ga. Nora Tödtling-Musenbichler z naslednjimi besedami: »Dobro življenje za vse. 100 let Caritas Štajerske: to je dolgo obdobje, v katerem se je svet korenito spremenil. Potrebe in skrbi ljudi so se spremenile, s tem pa so se spremenili tudi izzivi za Caritas Štajerske. Toda ena stvar je vedno ostala enaka: naše prepričanje v pravično in mirno sobivanje brez predsodkov. Danes, tako kot pred 100 leti, verjamemo v dobro življenje za vse. Vsak dan smo zavezani temu idealu. In delo Caritas je pomembno, ker še vedno obstajajo ljudje, ki potrebujejo našo pomoč. Ko vidimo potrebo, ukrepamo in prevzamemo odgovornost za soljudi. Mi, to je celotna Caritas Štajerske: naši predani zaposleni, prostovoljci, podporniki in donatorji v vseh naših usta-

zaposleni, prostovoljci ter prejemniki pomoči in vsi, ki jih delo in poslanstvo Caritas na avstrijskem Štajerskem izpolnjuje ter navdihuje za boljše življenje za vse. Celotno praznovaje je ob koncu zaokrožil graški škof in položil v roke direktorjev svečo, ki naj z ognjem še naprej razširja in prinaša svetlobo novega upanja, vstalega Kristusa, vsem ljudem, vključenim v Caritas Štajerske.

ново mesto

ROMANJE – ISKANJE SAMEGA SEBE

Simon Dvornik

Škofijsko romanje bolnikov, invalidov in starejših k Mariji na Zaplaz

Romanje, po eni strani enostavno in po drugi kompleksno dejanje, v današnjem času dobiva nov zagon. Z njim ljudje vseh starosti izražajo iskanje samega sebe na religioznem, odnosnem, osebnem in kulturnem področju. V času izrednega pretoka nefiltriranih informacij, ki namesto vedenja in trdnosti prej prinesejo zmedenost in razdraženost, romanje predstavlja fokus – eno dejanje za eno jasno misel, za mir na duši. Romanje je pot, prošnja, čaščenje in zahvala.

Zadnjo soboto v avgustu je škofija Novo mesto sodelovanju s Škofijsko karitas Novo mesto organizirala škofijsko romanje bolnikov, invalidov in starejših na Zaplaz, kjer se je zbralo več kot 200 romarjev.

V polnem Marijinem svetišču je škof msgr. dr. Andrej Saje zbrane nagovoril z besedami: »Vsak lahko bližnjemu nameni nekaj časa ali mu kako drugače stori nekaj dobrega.« Namen romanja je tudi, da se spomnimo in zahvalimo vsem spremljevalcem, svojcem, zdravstvenim delavcem, bolnišničnim duhovnikom in

novah, šolah in regijah na Štajerskem. Skupaj verjemo v dobro življenje za vse in še naprej pomagajmo, kjer koli je to potrebno.«

Navzoči smo lahko doživeli, kako pomembno je za celotno avstrijsko Štajersko delo Caritas, njena skrb za sočloveka v stiski, programi in ustanove, ki delujejo pod njenim okriljem, predvsem pa srčnost in odprtost za vsakršno pobudo in aktivnost, ki pomeni odprto srce in roke za človeka v materialni ali psihosocialni stiski tako s strani preprostega človeka kot državne institucije. Tako so se na podiju ob slovesni akademiji razvrstili različni vidni predstavniki lokalnih in državnih institucij, podjetij, ki podpirajo delo Caritas,

da sporočimo trpečim, da niso sami. V evangelijski priliki o Samarijanu slišimo, kako hitro lahko prezremo stisko, in hkrati, kako hitro lahko pomoč pride iz nepričakovanih rok. Prilika nas s svojim sporočilom v današnji družbi individualizma še posebno nagovarja. Govori o usmiljenju, ki je »isto usmiljenje, s katerim Gospod prihaja k vsakemu izmed nas: ne prezre nas, pozna naše tegobe. Ve, kako zelo potrebujemo pomoč in tolažbo. Približuje se nam in nas nikoli ne zapusti.«

Med obredom svete maše je škof z brati duhovniki podelil zakrament bolniškega maziljenja več kot 120 osebam. Ob zaključku so sodelavci Škofijske karitas pred cerkvijo pripravili druženje ob pijači in pecivu za vse udeležene romarje. Praznik se je tako zaključil s toplim pogovorom ob lepem, sproščenem vzdušju v senci Marijinega svetišča na Zaplazu.

KOPER LETOVANJE DRUŽIN IZ KOPRSKE ŠKOFIJE

Franica Grmek

Trinajst družin s 63 družinskimi člani se je udeležilo letovanja v Portorožu. Letos smo imeli na razpolago dva termina, enega v juliju, drugega v avgustu. Družine se soočajo s kompleksnimi težavami, kot so: doživljanje travmatičnih dogodkov zaradi posledic vojne, odvisnosti v družini, težka bolezen otrok, soočanje s težavami v duševnem zdravju, materialna stiska.

V vsaki skupini je bila dinamika skupnega bivanja drugačna. Program smo morali zato prilagajati in tudi v večji meri uporabljati individualni pristop, tako s starši kot z otroki.

V prvi skupini se je letovanja udeležilo 22 otrok in mladostnikov, ki so se precej povezali. V drugi skupini je letovalo 18 otrok, ki jih je bilo treba večkrat spodbujati k interakciji, sodelovanju in medvrstniški socializaciji. Ta cilj smo skušali uresničevati v okviru povezovalnih iger, delavnic in glasbene delavnice.

Utrjevali in gradili smo izkušnje doživljanja, ki pripomorejo k sprejemanju samega sebe in k medsebojnemu sprejemanju, in v vsakem izmed nas iskali zdrave in zdravilne vire.

Ustvarjali smo prostor, v katerem imamo vsi udeleženci možnost izražanja svojih čutenj, načinov komunikacije na naš lastni način.

Kraj izvajanja letovanja ob morju je tako staršem kot otrokom koristil tudi v zdravstvenem smislu, saj se večina otrok večkrat sooča z manjšimi pa tudi večjimi zdravstvenimi težavami.

Udeleženci so večinoma odšli domov zadovoljni in opolnomočeni. Na šestdnevnem letovanju so se imeli možnost odmakniti od vsakdana, ki je v številnih primerih težak v duhovnem, duševnem in materialnem smislu.

LJUBLJANA SPOMIN NA LEPE DNI

Alenka Petek

14 družin iz Škofijske karitas Ljubljana je letos zadnja dva avgustovska tedna letovalo v Portorožu. Starši in otroci so dobili priložnost, da se sprostijo in uživajo v prijetni družbi, soncu, morju in aktivnostih, ki jih prinaša počitniški čas. Hkrati pa so se lahko umaknili od vsakodnevnih težav in stresov, ki jih prinaša življenje.

Skupno preživljanje časa je ključno za utrjevanje družinskih vezi. Aktivnosti, kot so izleti, delavnice, športne igre ali ustvarjalne delavnice, so družinam pomagale okrepiti odnose med družinskimi člani in prispevale k sprostitvi.

V Portorožu smo želeli zagotoviti prostor, kjer se bodo starši in otroci počutili sprejete ter vključene v družbo.

To je bil čas odmika od vseh obveznosti, kar je posredno pripomoglo k zmanjšanju stresa in napetosti ter omogočilo, da so se starši regenerirali in napolnili baterije.

Počitnice so vsem pomenile kakovostno preživljanje časa z družino in hkrati spletnje novih poznanstev in prijateljstev. Ker smo imeli v skupini tudi družine

ni iz Venezuele in Ukrajine, so se tako otroci kot tudi starši spoznavali z drugimi kulturami, navadami, jeziki. S starši smo se na jutranjih srečanjih pogovarjali o podobnostih in razlikah glede vzgoje otrok, življenja na sploh, postavljanju meja, sprejemanju novih pogledov in idej.

Na počitnicah smo veliko hodili in plavali, kar je izboljšalo telesno počutje. V tem tednu so starši in otroci preživeli skupaj veliko kvalitetnega časa. Skupne dogodivščine in druženja jim bodo ostala še dolgo v spominu. Naši večeri so bili sproščeni. Veliko smo peli, se smejali, pripovedovali šale, ustvarjali, igrali karte. Družine so med sabo vzpostavile pristne prijateljske odnose.

21

Skupni teden je otrokom in staršem prinesel na lica veselje in smeh. Male pozornosti skritega prijatelja so osrečevale celo skupino. Vsi so se počutili sprejeti.

Veselje ob obisku akvarija, izlet z ladjico, odhod čez tunel v Strunjan, delavnice, klepet in veliko ustvarjanja, vse to nas je povežalo. Odhod domov je bil zelo čustven. Pogrešali se bomo, saj je bil teden napolnjen s pozitivno energijo. Slovo je bilo ganljivo, utrnile so se tudi solze. Spoznali smo, da so počitnice lahko lepe tudi brez množične uporabe televizije, telefona in računalnika. Da nam pristen človeški odnos še vedno veliko pomeni. Da nas osebni stik osrečuje in bogati. Ključno je, da si znamo vzeti čas zase in poskrbeti za dobro počutje.

POMAGAJMO TUDI MI PRIZADETIM V POPLAVAH V EVROPI

Jana Lampe

22

V sredini septembra je **države srednje Evrope, predvsem Poljsko, Češko, Slovaško, Avstrijo in Romunijo, prizadelo neurje Boris in z njim katastrofalne poplave.** Mnogo ljudi je bilo evakuiranih, številni domovi družin in posameznikov so poplavljeni, poškodovani ali v celoti uničeni.

Svež je še **spomin na lanskoletne uničujoče poplave v Sloveniji** in tudi na veliko solidarnost: Slovenska karitas je tudi iz organizacij mreže Caritas v Evropi **prejela pomoč v višini skoraj 1,5 milijona evrov in več kot 440 razvlaževalcev prostorov. Največ pomoči je prišlo prav iz večine organizacij Caritas tistih držav, ki so zdaj žrtve poplav v srednji Evropi.** S strani Karitas Poljske je Slovenska karitas prejela 33 palet humanitarne materialne pomoči z vojaškim letalom, 1,2 milijona evrov finančne pomoči za obnovo poplavljenih domov in psihosocialno pomoč prizadetim gospodinjstvom. S strani Karitas Avstrije smo prejeli 30.000 evrov finančne pomoči za nakup razvlaževalcev domov in trgovinske bone za osnovne potrebščine. Karitas Češke je zagotovila 135 razvlaževalcev prostorov, ki so jih v Slovenijo pripeljali njihovi sodelavci, ter donirala 15.000 evrov. Karitas Slovaške je za pomoč darovala 3.000 evrov. Večjo finančno pomoč in pomoč z razvlaževalci so darovale tudi Karitas Nemčije, Madžarske, Italije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije ter Bolgarije. Te solidarnosti na Slovenski karitas ne bodo nikoli pozabili.

Sodelavci Karitas na Poljskem, Češkem, Slovaškem, v Avstriji in Romuniji so bili že v času poplav na terenu **in prizadetim gospodinjstvom najprej pomagajo z osnovnim potrebščinami**, čiščenjem, razvlaževalci prostorov, **nato pa bodo pomagali pri obnovi domov in s psihosocialno podporo prizadetim.** Da bi vsaj malo omilili stiske prizadetih ob poplavah in hkrati izrazili solidarnost nazaj v te države, je Slovenska karitas začela z akcijo zbiranja sredstev za pomoč ob poplavah v srednji Evropi. Vabljeni k solidarnosti.

Avstrija

Slovaška

Poljska

Česka

Sredstva za pomoč lahko darujete na: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, koda namena: CHAR, namen: **POPLAVE SREDNJA EVROPA**, sklic: **SI00 876**.

Prispevate lahko tudi s poslanim **SMS-sporočilom KARITAS5** na 1919, s čimer prispevate 5 EUR, ali **KARITAS10 na 1919**, s čimer prispevate 10 EUR. Iskrena hvala za vsak dar!

NAGRADNA KRIŽANKA oktober

Simon Dvornik

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 17. 10. 2024 na naslov: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana ali ga sporočite po e- pošti: info@karitas.si S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

	NOVINARKA ROŠ	KRAJ BLIZU VINICE	ELA AVBELJ	MAST ZA LEŽAJE-KRATICA (IZ ČRK EPGJ)		GESLO	ROMAN ILC	UROŠ JUG	MESUA V ISLAMU			
AVTOMOBILSKA ZNAMKA					RISANA SERIJA NIKI... ERIK MAJ						ČLAN SKUPINE JONAS BROTHERS	KMEČKA DRUŽBA
KNJIŽ. VRSTA, ŽALOGRA										JURE KOŠIR SPLETNA POVEZAVA		
ANDREJ ERMENC			AVSTRALSKA PTICA NARAVNI ANTIKOS. (GRM)				ČEBELI PODOBNA MRČES	DEBLO HÖL, SIN				
LJUBLJANSKI STOLNI PROŠT JOŽEF					KAPUČAR, PULOVER ŠPA.KOLESAR BILBAO							MOČNO OROŽJE V HINDUIJSKIH TEKSTIH
OLGA REMS				OBŠIREN TRAVNAT SVET PREMAZ ZA LES								
SIST. DOLOČANJA DNI V LETU									ČRNA PTICA PEVSKI GLAS			
ZAPISI POMIEMBEJŠIH DOGODKOV							OLGA VODOPIVEC			NEŽA TRATNIK NAKIT IZ KROGLIC ZA MOUTEV		
PREHOD NAD REKO	REKA NA Z UKRAJINE (IZ ČRK LAKJ) JAVNI POZIV						NADLEŽNI INSEKT SLO. SKLADAT. KUMAR					
POMLADNI MESEC				ŠPANSKI POZDRAV LADO MULEC				ORODJE ZA KOŠNJO				
VEČBARVNI AMORFNI MINERAL					OLIVKA LUKŠIČ ALENKA KOZOLC			ALEŠ LISAC ANA SOKLIČ			NEŽA AVBELJ	ANITA SOBOČAN
SANDRA ERPE			JEZUSOVA UČENKA MARIJA									
TONE LAPAJNE				NERED, ANARHIJA					KONJSKI TEK			

Geslo septembrske nagradne križanke: **SAMO LJUBEZEN**
Nagrajenci: 1. nagrada: **Mihaela Šifrer, Kranj**
2. nagrada: **Vanina Kranjc Šlamberger, Fram**
3. nagrada: **Jošta Terbižan, Ajdovščina**

Nagrade: 1. nagrada: **knjiga**
2. nagrada: **majica Karitas**
3. nagrada: **copati youngCaritas**

43. Stična mladih je zbrala več kot 5.000 mladih. Mladi, povezani v youngCaritas, so na stojnici obiskovalcem predstavljali Caritas in aktivnosti youngCaritas.

V okviru programa ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji je sredi septembra potekala druga dobava hrane v šest centralnih skladišč škofijskih karitas. Centralno skladišče Škofijske karitas Murska Sobota je obiskala predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter si ogledala potek dobave hrane.

V Domu Danijela Halasa v Veliki Polani, ki deluje v okviru Zavoda Karion, so odprli in blagoslovili prostore za novo bivalno enoto in čutno oazo v mansardnih prostorih.

Države osrednje Evrope so prizadele katastrofalne poplave. V znak hvaležnosti za lansko pomoč Sloveniji je hitro stekla akcija zbiranja pomoči za vse prizadete države.

QR koda za dostop do
žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.